

Брюксел, 16.12.2015 г.
COM(2015) 649 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
ЗА ПОЛЗВАЩАТА СЕ С ГАРАНЦИЯ ОТ БЮДЖЕТА НА ЕС ВЪНШНА
ДЕЙНОСТ НА ЕИБ ПРЕЗ 2014 Г.

{SWD(2015) 285 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

С Решения 1080/2011/ЕС¹ и 466/2014/ЕС² на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. и съответно от 16 април 2014 г. на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) се предоставя гаранция от ЕС за загуби по операции на ЕИБ за финансиране за проекти, осъществявани извън Съюза за периодите 2007 — 2013 г. и съответно 2014 — 2020 г. (наричани по-нататък „Решенията“ или „гаранцията от ЕС“). В тези Решения от Комисията се изисква да докладва ежегодно, въз основа на предоставените от ЕИБ годишни доклади, за гарантираните от бюджета на ЕС външни дейности на банката. Вследствие на удължаването на срока на действие на Решение 1080/2011/ЕС с шест месеца до 30 юни 2014 г. и приемането на Решение 466/2014/ЕС за периода 2014 — 2020 г. настоящият доклад за 2014 г. е изготвен въз основа на изискванията на тези две правни основания. В настоящия доклад са обобщени и операциите на собствен риск, извършени от ЕИБ през 2014 г. в обхванатите от Решенията региони. Операциите на ЕИБ в Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), както и в отвъдморските страни и територии (ОСТ), са обхванати в отделен годишен доклад.

В новото Решение 466/2014/ЕС, прието на 16 април 2014 г. („мандатът“), се определя максимален таван на гаранцията от ЕС в размер на 30 млрд. EUR, разделен на фиксиран таван в размер на 27 млрд. EUR и незадължителни допълнителни средства в размер на 3 млрд. EUR. Решението за използването на незадължителните средства, както и за тяхното регионално разпределение, се взема от Европейския парламент и от Съвета след междинния преглед на мандата. В новото решение остават непроменени трите приоритетни цели за удължаване на гаранцията от ЕС: насърчаване на растежа в местния частен сектор, развитие на социално-икономическата инфраструктура, действия в областта на климата и — като основна цел — насърчаване на регионалната интеграция. Мандатът влезе в сила с подписването на споразумението за гаранция на 25 юли 2014 г.

По-подробна информация и таблици със статистически данни за горепосочените дейности, включително на проектно, секторно, държавно и регионално ниво, се съдържат в приложения работен документ на службите на Комисията (РДСК). След изминалата трета година на прилагане на рамката на ЕИБ за измерване на резултатите (РИР) в настоящия доклад се предоставя информация за очакваните резултати от подписаните през 2014 г. операции на ЕИБ по финансиране. В РДСК са представени постигнати конкретни резултати въз основа на първите прегледи на приключване на проекти по РИР или въз основа на примери за операции, одобрени преди РИР, които са приключени.

2. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

В приложението към доклада за ползващата се с гаранция от бюджета на ЕС външната дейност на ЕИБ през 2013 г.³ се представя обща картина на операциите на ЕИБ по финансиране извън ЕС за периода от 2007 г. до 30 юни 2014 г. В доклада се стига до заключението, че окончателното използване на Решение 1080/2011/ЕС към

¹ ОВ L 280, 27.10.2011 г., стр. 1

² ОВ L 135, 8.5.2014 г., стр. 1

³ COM(2014)674

30 юни 2014 г. е общо 99 %, независимо от трудната стопанска конюнктура, която се наблюдава в някои части на света.

Подписаните заеми в обхванатите от Решението региони бяха на обща стойност 6,8 млрд. EUR, което е почти равно на предходната година, като тези, финансирани с гаранция от ЕС, леко намаляват до 4,2 млрд. EUR, а финансираните по механизмите на ЕИБ със собствен риск се увеличават с 0,2 млрд. EUR до 2,6 млрд. EUR. Общите обеми през 2014 г. се дължаха преди всичко на стабилните резултати в регионите на съседните държави и регионите на държавите на предприсъединителен етап.

ЕИБ продължи да демонстрира ангажираността си за подкрепа на програмата за действията на ЕС в областта на климата. През септември 2015 г. Съветът на ЕИБ адаптира стратегията за действия в областта на климата, така че да бъде водеща за всички действия на ЕИБ в рамките на и извън ЕС, а до края на 2015 г. се предвижда да се актуализира стратегията на ЕИБ за климата за държавите с мандат за външно кредитиране. Подписаните от ЕИБ операции в обхванатите от Решението региони продължават да са над определения в него праг от 25 % с 2,1 млрд. EUR или 31 % от общия брой подписани заеми за действия в областта на климата през тази година, с особен акцент върху региона на Азия и Латинска Америка (почти 40 % от подписаните заеми в областта на климата).

При изпълнението ѝ през 2014 г. за трета поредна година ЕИБ отбеляза посредством РИР, че за 100 % от новите операции, подписани в обхванатите от мандата региони, се очаква да имат отличен или добър принос към целите по мандата. Очаква се над 90 % от новите проекти да постигнат отлични или добри резултати по отношение на очакваното въздействие, качество и надеждност на проектите. Очаква се над 85 % от новите проекти да са свързани с висока или значителна добавена стойност на ЕИБ. Докладът на ЕИБ относно резултатите от операциите на ЕИБ извън ЕС (в който са включени и операциите в държавите от АКТЬ и ОСТ) през 2014 г. беше публикуван на нейния уебсайт.

В новото решение се поставя акцент върху тясната свързаност между външната дейност на ЕИБ и външните политики, програми и инструменти на ЕС и следва да се отбележи, че през 2014 г. ЕИБ продължи да работи в тясно сътрудничи с Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) за засилване на последователността и съгласуваността на действията си с външните политики на ЕС. В този контекст Комисията, заедно с ЕИБ и при консултиране с ЕСВД, изготви преработените регионални технически оперативни насоки, които през май 2015 г. бяха представени на Парламента и на Съвета.

3. ОПЕРАЦИИ ПО ФИНАНСИРАНЕ

3.1. ПРЕГЛЕД НА ОБЩИЯ РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО ОТ ЕИБ В ОБХВАНАТИТЕ ОТ РЕШЕНИЯТА РЕГИОНИ⁴

В следната таблица са представени данни за размера на финансирането от ЕИБ през 2014 г. в обхванатите от Решенията региони.

Таблица 1: Операции на ЕИБ по финансиране, подписани през 2014 г.

---

⁴ Решения 466/2014/ЕС и 1080/2011/ЕС

Държави, в които се провеждат операции (в млн. EUR)	Операции с гаранция от ЕС			Операции на ЕИБ на собствен риск	Общо
	Цялостна гаранция	Гаранция срещу политически риск	Общо		
Държави на предприемаческия етап	621	0	621	1815	2436
Средиземноморски държави	1122	260	1382	230	1612
Източни съседи и Русия	1016	160	1176	0	1176
Азия и Латинска Америка	670	150	820	550	1370
Южна Африка	175	0	175	0	175
Общо	3603	570	4174	2595	6769

Забележки: В допълнение към горепосочените суми от собствените ресурси на ЕИБ бяха подписани операции за дялово участие и микрофинансиране в размер на 52 млн. EUR с ресурси на трети страни в Средиземноморския регион.

През 2014 г. делът на общия обем на дейността с гаранция от ЕС намаля с 4 %, достигайки 4,2 млрд. EUR (4,4 млрд. EUR през 2013 г.) или 61 % от общото финансиране през 2014 г. в обхванатите от Решението региони. Делът на дейностите на ЕИБ на собствен риск се увеличи с 4 %, достигайки 2,6 млрд. EUR. През 2014 г. над 90 % от финансираните на собствен риск операции са подписани с държави на предприемаческия етап и с държави от Азия и Латинска Америка, като останалите 9 % са подписани с държави от Средиземноморския регион. В регионите Източни съседи (Украйна — вж. по-долу) и Южна Африка цялото финансиране беше подписано с гаранция от ЕС.

През 2014 г. 86 % от подписаните с гаранция от ЕС заеми се ползваха с цялостна гаранция (3,6 млрд. EUR), предназначена за операциите със субекти на различни държавни равнища, а 14 % — с гаранция срещу политически риск (0,6 млрд. EUR) за операции с частния сектор.

Таблица 2: Кумулативен размер на подписаните заеми, сравнен с текущия таван по мандата на ЕС за периода 2014 — 2020 г.

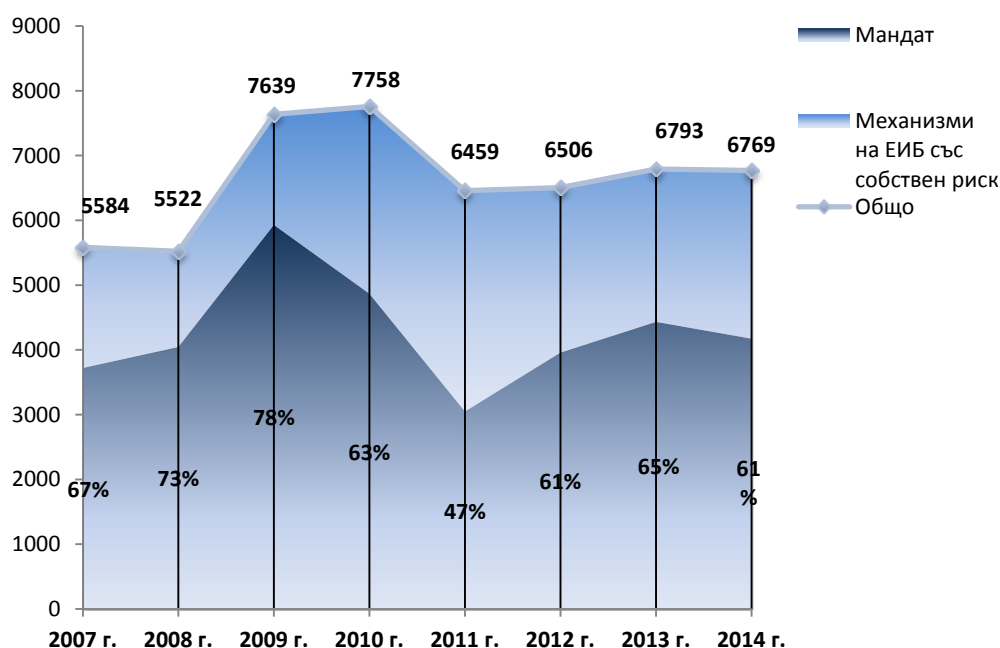
Млн. EUR	Таван	Нетна подписана сума (в млн. EUR)	Нетна подписана сума като % от тавана по мандата
Държави на предприемаческия етап	8739	200	2 %
Средиземноморски държави	9606	390	4 %
Източни съседи и Русия	4831	1090	23 %
Азия и Латинска Америка	3407	415	12 %
Южна Африка	416	-	0 %
Общо в обхванатите от мандата региони	27 000	2095	8 %

През втората половина на годината съгласно новия мандат за външно кредитиране (МВК) почти половината от общия размер подписани заеми (2,1 млрд. EUR) бяха

подписани в региона Източни съседи, в които развитието на геополитическата обстановка забави подписването на по-голямата част от заемите до последното тримесечие. 23 % от подгрупите на таваните за периода 2014 — 2020 г. за региона Източни съседи са постигнати в резултат на подписването на 6 нови операции в Украйна на обща стойност 940 млн. EUR.

Просрочването на плащанията по лихвите и главниците от страна на сирийското правителство продължи и през 2014 г. В края на 2014 г. кумулативните плащания от Гаранционния фонд, свързани с отправени от ЕИБ искания, възлизаха на обща стойност от 142,72 млн. EUR, от които 60,22 млн. EUR, изплатени през 2014 г.

Диаграма 1: Годишна динамика на общия размер на финансирането от ЕИБ със собствени ресурси

Със сумата от 6,7 млрд. EUR подписаните през 2014 г. заеми са малко (с 2 %) над средногодишната стойност за предходните години (6,6 млрд. EUR).

По отношение на броя проекти през 2014 г. беше подписано финансирането на 42 проекта с гаранция от ЕС (същият е броят на подписаните проекти през 2013 г.) и 23 проекта при собствен риск на ЕИБ (през 2013 г. са подписани 26 проекта).

Таблица 3: Брой на подписаните през 2014 г. операции по региони (всички ресурси)

Региони	Ресурси на трети страни	С гаранция от ЕС	Собствен риск на ЕИБ	Общо
Държави на предприєдинителен етап		8	19	27

Средиземноморски държави ⁵	7	12	1	20
Източни съседи и Русия		12	0	12
Азия и Латинска Америка		8	3	11
Южна Африка		2	0	2
Общо	7	42	23	72

Както е показано в таблица 4 по-долу, през 2014 г. основният регион на финансиране от ЕИБ извън ЕС продължиха да бъдат държавите на предприемачески етап с подписани заеми за 2,4 млрд. EUR, което представлява 36 % от общото финансиране в разглежданите региони. Основен акцент в региона бе да се осигури подходяща финансова подкрепа за иновациите и растежа, и по-специално за МСП и кредитирането за частния сектор. Основен приоритет в рамките на мандата беше и финансирането на проекти за по-пълното интегриране с европейските инфраструктурни мрежи.

Таблица 4: Разпределение по сектори на подписаните през 2014 г. операции на ЕИБ по финансиране в обхванатите от Решението региони (всички ресурси)

	Държави на предприемачески етап	Средиземноморски държави	Източни съседи	Азия и Латинска Америка	Южна Африка	Общо
Кредитни линии	1260	280	595	250		2385
Енергетика	243	885	180	635	175	2118
Транспорт	348	158	55	268		828
Градоустройство/Комбинирана инфраструктура	300	135	105	100		640
Промисленост	165		170			335
Водоснабдяване и канализация	20	85	71	118		293
Селско стопанство, рибарство и горско стопанство	100					100
Образование		70				70
Услуги		52				52
Общо	2436	1664	1176	1370	175	6820

През 2014 г. финансирането от ЕИБ с гаранция от ЕС и при собствен риск на ЕИБ в Средиземноморските държави се увеличи трикратно до 1,6 млрд. EUR в сравнение с предходната година, от които 1,3 млрд. EUR за подкрепа на основни инфраструктурни проекти, включително инвестиции в модернизация на пътища и на училища, както и проекти за действия в областта на климата, свързани с възобновяеми енергийни източници (слънчеви топлоелектрически централи в Израел и Мароко) и енергийна ефективност (заводи с комбиниран цикъл в Египет). Подкрепата за развитието на частния сектор продължава да е важен приоритет в региона. С 5 нови споразумения за

⁵ Една операция, подкрепяна както при собствен риск на ЕИБ, така и от финансиране, подкрепяно от МВК — записана като Собствен риск на ЕИБ.

кредитна линия (280 млн. EUR), подписани в Тунис, Египет и Ливан, подкрепата за МСП достигна най-високото си равнище от Арабската пролет насам. Бяха подписани заеми за допълнителни 52 млн. EUR чрез използване на ресурси на трети страни, включително подкрепа за микропредприемачи чрез доставчици на микрофинансови услуги и инвестиции в капиталови фондове, подпомагащи диверсификацията на местните финансови сектори.

Общият брой на подписаните заеми в региона Източни съседи достигна 1,2 млрд. EUR, което представлява вторият най-голям годишен обем след рекордното равнище (1,8 млрд. EUR) на подписаните заеми през 2013 г. В контекста на наложените от ЕС санкции дейностите в Русия бяха преустановени. В Украйна бяха подписани заеми за 940 млн. EUR като принос на ЕИБ към специалния план за действие на ЕС за Украйна. Като част от усилието за изпълнение на ангажимента за предоставяне на 3 млрд. EUR за финансиране през периода 2014 — 2016 г. се засилиха сътрудничеството с украинските власти, както и диалогът с Комисията и ЕИБ и сътрудничеството с други инвеститори. Подписаните операции включват кредитни линии за развитие на частния сектор, осигурени чрез държавата, рамков заем за първоначално възстановяване и реконструкция, подкрепа за проект за газопровод и за изграждането на железопътния тунел Бескид, който е част от паневропейски коридор.

Общият брой на подписаните заеми в Азия, Централна и Латинска Америка в размер на 1,4 млрд. EUR се увеличи отново с 0,2 млрд. EUR в сравнение с 2013 г. Основен акцент продължи да се поставя върху подпомагането на действия в областта на климата и устойчивата енергия, които представляват 58 % от подписаните заеми през годината. Други подписани заеми включват първа кредитна линия в размер на 150 млн. EUR за търговска банка в Мексико и подписването на първи заеми в Монголия на стойност 50 млн. EUR за инвестиции във водоснабдяване, отпадни води и канализация. ЕИБ също така подписа 70 млн. EUR транш за междусистемната електроенергийна връзка Таджикистан-Киргизстан. Този проект има голямо значение за регионалното сътрудничество и е доста внушителен по отношение на размера си за държавите от Централна Азия.

В Южна Африка бяха подписани два заема (на обща стойност 175 млн. EUR) за финансиране на слънчеви електроцентрали, което представлява спад в сравнение с 260 млн. EUR през 2013 г.

3.2. ПРИНОС ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ПОЛИТИКАТА НА ЕС

В Решението са предвидени три хоризонтални приоритетни цели за всички региони, ползващи се с гаранция от бюджета на ЕС:

- i) развитие на местния частен сектор, по-специално осигуряване на подкрепа за МСП,
- ii) развитие на социално-икономическата инфраструктура,
- iii) смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тях.

Допълнителните цели обхващат приноса към общите принципи на външната дейност, посочени в член 21 от ДЕС, и регионалната интеграция между държавите партньори,

която включва икономическа интеграция между държавите на предприсъединителен етап, съседните на ЕС държави и Съюза.

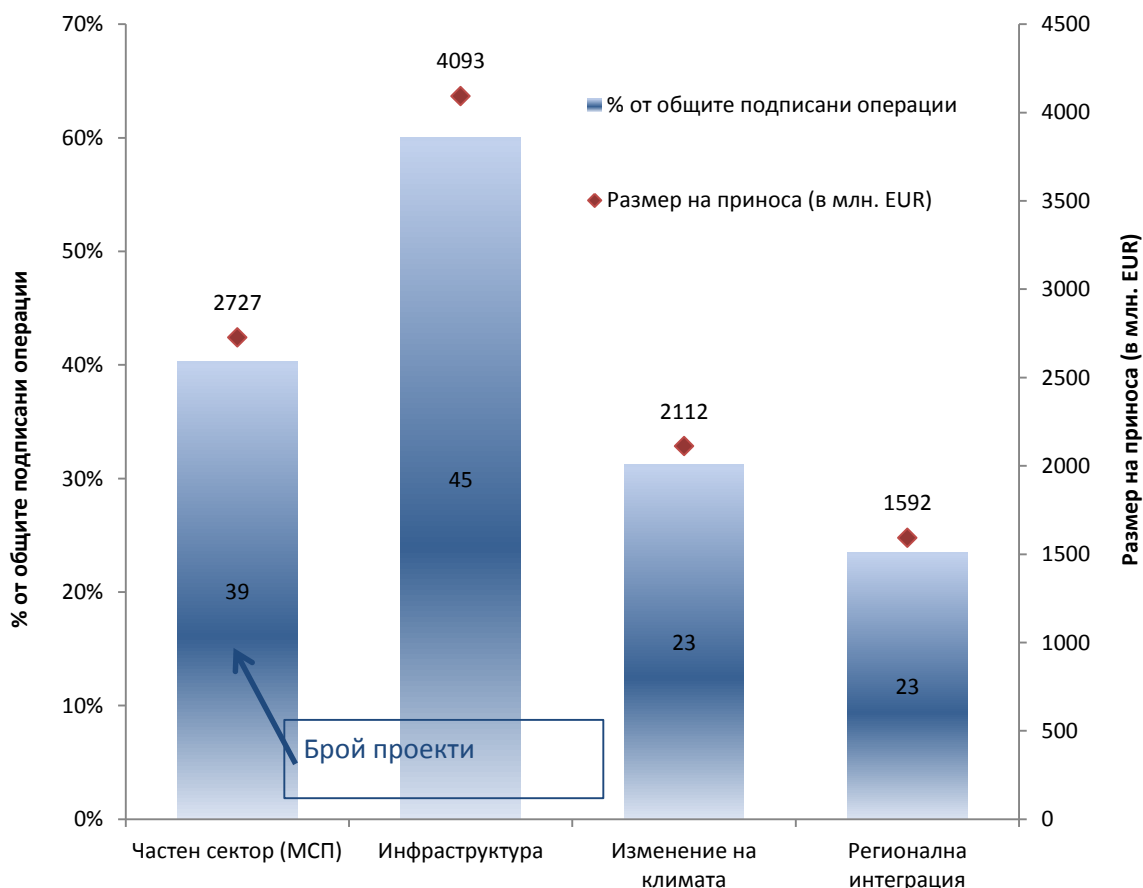
Комисията и ЕИБ, при консултиране с ЕСВД, приключиха разработването на актуализиран вариант⁶ на Регионалните технически оперативни насоки, приложими към ползвачи се с гаранция от ЕС операции на ЕИБ за периода 2014 — 2020 г. Насоките предоставят указания за съгласуване на обхвата на интервенциите на ЕИБ в различните региони с политиките, програмите и инструментите на ЕС. През май 2015 г. насоките бяха представени на Европейския парламент и на Съвета. Приносът за постигането на целите по мандата е отразен в следната диаграма, като са взети предвид както операциите през 2014 г. в рамките на мандата, така и тези по механизми със собствен риск. Почти половината от операциите допринасят за повече от една цел. Това се отнася в особена степен за проектите за действия в областта на климата.

---

⁶ Вж. работен документ на службите на Комисията SWD(2015) 106 final

Диаграма 2: Принос към целите по мандата (% и размер на приноса)

Развитие на местния частен сектор, по-специално осигуряване на подкрепа за МСП

ЕИБ подкрепя развитието на частния сектор на местно равнище по различни начини, най-често чрез отпускане на кредитни линии на местни финансови посредници (основно банки) за кредитиране на малките и средните предприятия, участие във фондове за дялово участие и рисков капитал за дружества с потенциал за бърз растеж; дялово финансиране за доставчици на микрофинансиране и директни заеми за по-големи дружества.

През 2014 г. ЕИБ подписа финансиране за 39 операции в размер на 2,7 млрд. EUR, които ще подпомогнат развитието на местния частен сектор в обхванатите от мандата региони. От тези 39 операции 33 са свързани с нови операции, които са подписани за първи път през 2014 г., повечето от които се осъществяват чрез посредници и представляват главно кредитни линии, подпомагащи МСП и предприятия със средна капитализация (21 операции). Подобно на преходните години, по-голямата част от новите кредитни линии бяха подписани в региона на държавите на предприсъединителен етап по линия на предприсъединителния механизъм на ЕИБ със собствен риск, чрез който се предоставя помощ на предприятията за модернизиране, разширяване и прилагане на стандартите на ЕС. В Средиземноморския регион започнаха дейност 4 нови микрофинансови инвестиционни структури или фондове за

дялово участие. Освен това развитието на местния частен сектор се подпомага частично или напълно от 8 преки операции по финансиране (включително 3 инфраструктурни проекта).

Развитие на социално-икономическата инфраструктура

ЕИБ подписа заеми за общо 4,1 млрд. EUR, като 41 от подписаните операции са нови проекти на стойност 3,7 млрд. EUR, предназначени за подпомагане на развитието на социално-икономическата инфраструктура в различни сектори (енергетика, транспорт, водоснабдяване и канализация, здравеопазване, образование, градоустройство). През 2014 г. ЕИБ сключи договори за 15 нови проекта в енергийния сектор, 6 от които са проекти за производство на енергия. С два проекта, насочени изключително към разширяване и модернизиране на електроенергийните мрежи с цел подобряване на надеждността и ефективността, както и за достигане до повече домакинства и предприятия, ЕИБ също така подпомогна развитието на мрежите за електроенергия и газ. ЕИБ подписа 7 нови проекта в транспортния сектор, 6 нови проекта в сектора на водоснабдяването и канализацията и 5 проекта в областта на градоустройството. Подробна информация относно финансираните проекти е предоставена в РДСК.

Смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към тях

И през 2014 г. подкрепата от страна на ЕИБ за действия в областта на климата продължи да бъде голяма с общ размер на подписаните заеми от 2,1 млрд. EUR, което е 31 % от всички подписани заеми в обхванатите от мандата региони. Това равнище е подобно на рекордното равнище от предходната година и е много над общата цел на ЕИБ за 25 % от общото кредитиране⁷.

Преобладаващият дял (88 %) от кредитирането за действия в областта на климата е предназначен за инвестиции във възобновяеми енергийни източници, енергийна ефективност и устойчив транспорт. Компонентите на кредитирането от ЕИБ в областта на климата във връзка с приспособяването към последиците от изменението на климата възлизат на 2 % от от кредитирането в областта на климата, което отразява липсата на желание от страна на развиващите се държави за теглене на заеми за приспособяване, както и ограничената привлекателност на сектора за частните инвеститори. При все това ЕИБ засилва интегрирането в проектите на устойчивостта спрямо изменението на климата, тъй като е ясно, че обхванатите от Решението региони са особено уязвими към настоящата променливост на климата и бъдещите климатични промени. Това включва финансиране на техническа помощ и съответстващи мерки, свързани с планирането, както и на специфични мерки с оглед на инвестициите в приспособяването, като например контролиране на наводненията и защитата от тях.

Кредитирането на действия в областта на климата запази силните си позиции в Азия с почти 68 % от подписаните операции, в Латинска Америка то достигна 54 % и 100 % от новите операции за финансиране в Южна Африка. В Средиземноморския регион 31 % от подписаното през 2014 г. финансиране подкрепи действия в областта на климата. Значително финансиране за действия в областта на климата бе мобилизирано и за

---

⁷ В член 3, параграф 7 от Решение 466/2014/ЕС се изисква за периода 2014 — 2020 г. общият обем на подпомаганите от ЕИБ проекти за смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяването към тях да съставлява най-малко 25 % от всички операции на ЕИБ по финансиране.

проекти в регионите на държавите на предприежинителен етап и региона Източни съседи, но като цяло делът там бе по-малък поради други належащи приоритетни насоки на кредитиране, по-специално развитието на частния сектор.

Таблица 5: Кредитиране за действия в областта на климата през 2014 г. в обхванатите от Решението региони

Млн. EUR	Действия в областта на климата в рамките на		Общо действия в областта на климата	Като % от общите подписани заеми
	Мандата	Механизми със собствен риск		
Средиземноморски държави	505	-	505	31 %
Държави на предприежинителен етап	273	227	500	21 %
Азия	45	400	445	68 %
Латинска Америка	200	150	350	54 %
Южна Африка	175	-	175	100 %
Източни съседи и Русия	137	-	137	12 %
Централна Азия	-	-	-	0 %
Общо в обхванатите от мандата региони	1334	777	2112	31 %
Като % от общите подписани заеми	32 %	30 %		

Регионална интеграция

През 2014 г. ЕИБ подписа общо 23 договора за финансиране в размер на 1,6 млрд. EUR (1,1 млрд. EUR през 2013 г.), допринасящи за регионалната интеграция. Осем кредитни линии (795 млн. EUR) ще подпомагат регионалната интеграция в регионите на държавите на предприежинителен етап чрез насърчаване на международното сътрудничество и чрез подпомагане на сближаването на икономиките по пътя към ЕС. Проектите в транспортния сектор са насочени към улесняване на трансграничната мобилност (253 млн. EUR), а в енергийния сектор проектите са от ключово значение за подобряване на достъпа до енергия в държавите, които може да не разполагат с природни енергийни ресурси (293 млн. EUR).

3.3. ВЪЗДЕЙСТВИЕ И ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ НА ОПЕРАЦИИТЕ НА ЕИБ

Оценката по РИР на операциите на ЕИБ по финансиране обхваща целия им жизнен цикъл. Рамката спомага да се подберат надеждни проекти, които са в съответствие с приоритетите на ЕС, основават се на конкретни резултати и в които участието на ЕИБ има добавена стойност. При оценяването се определят показатели за резултатите с основни сценарии и цели, като тези показатели обхващат очакваните от операцията социално-икономически и свързани с околната среда резултати. Постигнатото спрямо тези конкретни базови показатели за резултатите се наблюдава през целия жизнен цикъл на проекта и се докладва в две основни фази: за преките операции — при приключване на проекта и 3 години след приключването („след приключване“); за фондовете за дялово участие — в края на инвестиционния период и в края на жизнения

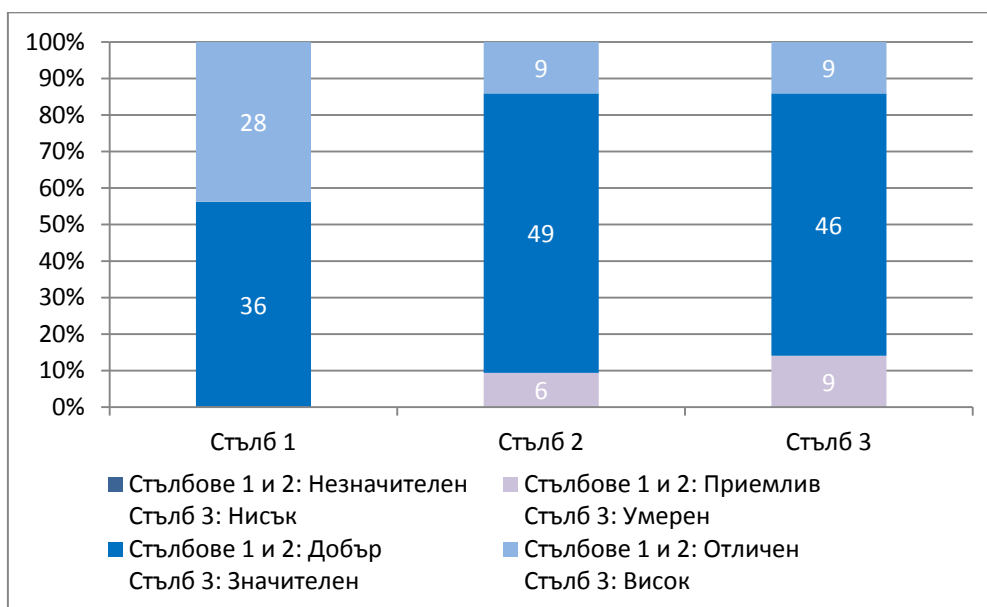
цикъл на фонда; за кредитирането чрез посредници — в края на периода на разпределение.

Проектите се оценяват според три „стълба“:

- i) стълб 1 е оценката на очаквания принос към приоритетите на ЕС и държавите, както и на условията за допустимост според целите на ЕИБ по мандата;
- ii) стълб 2 е оценката на качеството и надеждността на операцията въз основа на очакваните резултати;
- iii) стълб 3 е оценката на очакваната от ЕИБ добавена стойност във финансов и нефинансов аспект.

През 2014 г. бяха приключени 8 одобрени по РИР операции. Резултатите от прегледите на приключване на проектите по РИР са обобщени в РДСК. Поради факта, че преди да се почувстват резултатите от операциите по РИР, ще минат няколко години, в РДСК се съдържат шест примера, които представят действителните резултати по проектите, които са в процес на изпълнение. По-долу са представени и обсъдени очакваните резултати за всички операции на ЕИБ по финансиране, подписани през 2014 г. в обхванатите от мандата региони. За да се избегне двойно отчитане на проектите и очакваните резултати, докладът ще се отнася само за очакваните резултати и добавената стойност на „новите проекти“, т.е. тези, за които първият договор за финансиране е подписан през 2014 г. — 64 нови проекта.

Диаграма 3: Рейтинги по стълбове по РИР за подписаните през 2014 г. нови операции

По отношение на степента на приноса към целите (стълб 1 по РИР) повече от 40 % от новоподписаните през 2014 г. заеми са оценени с „отличен“, което предполага висок принос както към определените от самите държави цели за развитие, така и към

приоритетите на ЕС за дадената държава и/или регион. Останалата част от операциите са оценени с „добър“ по стълб 1. Проектите с очакван „добър“ принос са в съответствие с целите по мандата и биха могли да имат значителен принос към целите на самата държава или на ЕС за развитие и умерен принос към другите цели.

За проектите с пряко финансиране (стълб 2 по РИР) рейтингът се основава на надеждността, финансовата и икономическата устойчивост, устойчивостта на околната среда и социалната устойчивост. За операциите, извършвани чрез посредници, рейтингът се основава на очакваните резултати, претеглени по съображения относно риска, измерени по надеждността на посредника и качеството на оперативната среда.

При стълб 2 се вижда, че отличен рейтинг се очаква от 14 % от новоподписаните операции, сред които са преките операции с норма на икономическа възвръщаемост (НИВ) над 15 %, или тези, извършвани чрез посредници (кредитни линии), които имат изключителен принос към увеличаването на достъпа до финансиране, както и към развитието на финансовия сектор в среда с относително нисък риск. Очаква се рейтингът на над 76 % от операциите да бъде „добър“. Тук се включват преките операции със средна НИВ от 10 % до 15 % в случай на инфраструктурни проекти или тези, извършвани чрез посредници, които допринасят за увеличаването на достъпа до финансиране и за развитието на финансовия сектор, но в среда с висок риск и с малка вероятност за постигането на резултати. Шест от проектите получиха „приемлив“ рейтинг предимно поради среди с висок риск, които оказват въздействие върху вероятността за постигане на планираните резултати.

Добавената стойност (стълб 3 по РИР) се измерва в разликата между приноса на ЕИБ към даден инвестиционен проект и стандартното пазарно финансиране в три измерения: адекватността на финансовите ресурси за нуждите на проектите; техническият принос на ЕИБ; и въздействието по отношение на повишаването на стандартите и улесняването на финансирането от други източници. През 2014 г. се очакваше всички операции да донесат полза за кредитополучателите в сравнение с пазарното финансиране. От резултатите по РИР е видно, че при 14 % от подписаните през 2014 г. нови операции се очаква висока добавена стойност, която обикновено се изразява във: удължаване с над 100 % на най-дългия матуритет на дълг, предлаган от пазара на заемополучателя; покриване на икономическия живот на подлежащите на финансиране активи с над 80%; водеща роля в подготовката на проектите и подпомагане при структурирането и/или изпълнението. От други 70 % се очаква добър принос със значителна добавена стойност, която обикновено се изразява в обединяването на значителна финансова добавена стойност със значителен технически или секторен принос, или стандарти и гаранции. Тези 14 % от подписаните операции, чиято очаквана добавена стойност е оценена като умерена, са по принцип стандартни продукти, при които е било необходимо ограничено подпомагане при планирането, структурирането или изпълнението на проектите.

4. СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ЕИБ С ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ

4.1. СЪТРУДНИЧЕСТВО С КОМИСИЯТА

В мандата се изисква Комисията, ЕСВД и ЕИБ да си сътрудничат и укрепват сближаването на външните дейности на ЕИБ и целите на външната политика на ЕС с оглед постигането в най-голяма степен на полезно взаимодействие между

финансирането от ЕИБ и средствата от бюджета на ЕС, главно чрез редовен и системен диалог и консултации на ранен етап по проекти, стратегии и разработвани проекти. През 2014 г. продължи прилагането на Меморандума за разбирателство (променен през 2013 г.) между Комисията, ЕСВД и ЕИБ по отношение на сътрудничеството и координирането в обхванатите от мандата региони — напр. чрез обмен на информация относно разработвани проекти и информация за контакт.

За да отразят и приведат в действие новия мандат за периода 2014 — 2020 г., през юли 2014 г. Комисията и ЕИБ договориха и подписаха преработено споразумение за гаранция и споразумение за събиране на вземанията.

В своя оперативен план ЕИБ пое ангажимент да отпусне на Украйна заем в размер на 3 млрд. EUR за периода 2014 — 2016 г., което се вписва в контекста на инициативата на ЕС за предоставяне на помощ за Украйна. В съответствие с решенията и заключенията на Съвета ЕИБ преустанови всички дейности за инициране и надлежна проверка по операции в Русия. През юни 2014 г. Грузия, Молдова и Украйна сключиха с ЕС споразумения за асоцииране.

Що се отнася до държавите на юг от ЕС, ЕИБ възобнови партньорството си с ЕК чрез механизма за инвестиции по линия на добросъседството (NIF) с цел да предложи нов механизъм за рисков капитал на стойност 300 млн. EUR. ЕИБ ще инвестира заедно с ЕС, като нейният принос ще достигне 200 млн. EUR от собствените ѝ ресурси за финансиране.

През 2014 г. бяха подписани две нови рамкови споразумения с Кралство Камбоджа и Кралство Бутан, които проправят пътя за операции на ЕИБ в тези държави.

През 2014 г. ЕИБ продължи да участва активно в регионалните механизми за смесено финансиране. ЕИБ работи в тясно сътрудничество с Комисията в техническата група от експерти за Платформата на ЕС за смесено финансиране в областта на външното сътрудничество (EUBEC). В този контекст ЕИБ участва активно в техническата група по „Предоставяне на насоки за мобилизиране на ресурси в частния сектор, включително чрез публично-частни партньорства“ и в техническата група по финансиране в областта на изменението на климата.

През 2014 г. ЕИБ прие четири цели на публичната политика (ЦПП) за по-нататъшно увеличаване на съгласуваността на дейностите на ЕИБ с политиките на ЕС. Като признава изискванията на мандата за докладване, ЕИБ счита, че това също така предоставя възможност за хармонизиране на начините, по които ЕИБ докладва и споделя информация относно операциите си по предоставяне на заеми в рамките на и извън ЕС. Четирите ЦПП са: иновации, МСП и предприятия със средна капитализация, инфраструктура и околна среда. В допълнение към тези цели ЕИБ определя две междусекторни цели, а именно борба с изменението на климата и икономическо и социално сближаване в ЕС.

След проведената през 2013 г. в Джакарта пленарна сесия на Световния форум относно прозрачността и обмена на информация за данъчни цели на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), през март 2014 г. ЕИБ одобри и публикува допълнение към политиката спрямо слабо регулиране, непрозрачни и

несътруднически юрисдикции (политиката „NCJ“)⁸. При строги срокове и условия и в съответствие с партньорските институции с допълнението към политиката „NCJ“ се въвежда временно преустановяване на прилагането на изискванията за разпределяне за тези юрисдикции, които са се ангажирали да предприемат подходящи корективни действия за коригиране на недостатъците, установени от Световния форум на ОИСР.

През 2014 г. ЕИБ също така беше домакин на среща на върха относно съвместимостта, включваща всички международни финансиращи организации, Специалната група за финансови действия (FATF), Световния форум на ОИСР, Европейската централна банка, Европейския банков орган, организацията „Прозрачност без граници“, както и на семинар за гражданското общество с участието на неправителствени организации относно NCJ и по въпроси, свързани с данъчното облагане.

4.2. СЪТРУДНИЧЕСТВО С ЕВРОПЕЙСКИЯ ОМБУДСМАН

В подписания през 2008 г. между ЕИБ и Европейския омбудсман (ЕО) Меморандум за разбирателство се определя основата за двата етапа на механизма на ЕИБ за подаване на жалби — вътрешен (ЕИБ-МПЖ) и външен (ЕО) — одобрени през 2010 г. от Съвета на директорите на ЕИБ след широка обществена консултация. С него се постига общо разбиране за целта и последователността на прилагане на неговия вътрешен и външен етап, като специален акцент се поставя върху следните въпроси:

- наличието на ефективен вътрешен механизъм за подаване на жалби (ЕИБ-МПЖ), с който се разглеждат жалби, подадени от външни страни до ЕИБ, във всички нейни подразделения;
- по отношение на жалби, свързани с операции извън ЕС, включително външните мандати, Европейският омбудсман се ангажира да упражнява системно правото си на започване на проверка, за да разглежда жалби, когато жалбоподателят не е гражданин на Европейския съюз или не пребивава в Съюза;
- обхвата на прегледа от страна на ЕО, с признаване на ЕИБ-МПЖ за задължителен предварителен подход.

През 2014 г. Европейският омбудсман разгледа 2 жалби за твърдения относно възможно лошо администриране от страна на ЕИБ по отношение на проекти, реализирани в държави с МВК. В Босна и Херцеговина Европейският омбудсман се произнесе в полза на жалбоподателя и ЕИБ ще продължи да си сътрудничи с ЕО за изготвяне на подходящ отговор. В Египет Европейският омбудсман приключи случая през 2014 г. без да бъде констатирано лошо администриране.

4.3. СЪТРУДНИЧЕСТВО С МЕЖДУНАРОДНИТЕ ФИНАНСИРАЩИ ИНСТИТУЦИИ

Сътрудничеството с останалите международни финансови институции (МФИ) е неделима част от дейността на ЕИБ, като се започне с диалог по институционални въпроси, хоризонтални въпроси, тематични въпроси и взаимни консултации и се стигне до засилени форми на оперативно съфинансиране и разпределяне на задачите.

---

⁸ <http://www.eib.org/about/documents/ncj-policy-addendum.htm>

Диалогът между МФИ се провежда най-вече в рамките на специализирани работни групи, които заседават периодично с цел обмен на най-добри практики и разглеждане на специфични въпроси.

През 2014 г. ЕИБ работи с други многостранни банки за развитие по програмата за развитие за периода след 2015 г., и по-специално по разработването на общ подход към ролите по отношение на финансирането за развитие.

Пътната карта на ЕИБ за Средиземноморието, одобрена от министрите по време на срещата на министрите във връзка с механизма за евро-средиземноморски инвестиции и партньорство (FEMIP), състояла се в Атина, служи като ръководство за сътрудничество на ЕИБ в южните съседни на ЕС държави.

Друг важен момент от 2014 г. беше обявяването на пакета за действия в областта на климата — действия в областта на климата в Близкия Изток и Северна Африка (CAMENA), в рамките на Доверителния фонд по линия на Механизма за евро-средиземноморски инвестиции и партньорство (FEMIT) с финансиране в размер на 15 млн. GBP, предоставено от Обединеното кралство, с цел да се създаде пакет за изграждане на капацитет и подготвяне на нови инвестиции в областта на климата в държавите на юг от ЕС. Очаква се първите проекти, финансирани по CAMENA, да бъдат одобрени през 2015 г.

През 2014 г. сътрудничеството между ЕИБ и секретариата на Съюза за Средиземноморието беше засилено чрез подновен Меморандум за разбирателство, който бе подписан, с цел да се гарантира продължаването на вече установеното между двете институции тясно партньорство.

ЕИБ си партнира с Международната организация на труда (МОТ) за проучване на начините за „Максимално увеличаване на въздействието на инфраструктурните проекти на ЕИБ върху заетостта“ в по-широкия контекст на програмата на МОТ за инвестиции за по-високи нива на заетост.

През 2014 г. ЕИБ координира работата на групата по изготвяне на съвместния доклад за 2013 г. за финансирането в областта на климата на МБР и публикува доклада за посветената на климата среща на върха на Генералния секретар на ООН в Ню Йорк. Като част от тази дейност ЕИБ участва заедно с ОИСР в работата по актуализиране на „Рио показателите“ за финансиране в областта на климата и освен това чрез групата на МБР даде своя принос към изготвената по линия на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата двугодишна оценка на финансирането в областта на климата през декември 2014 г.

Приблизително 48 % от подписаните в рамките на мандата заеми бяха съфинансирани с други международни финансови институции (МФИ), а 20 % от подписаните през 2014 г. операции бяха свързани с предоставяне на безвъзмездна помощ от бюджета на ЕС. В допълнение към двете операции, съфинансирани с Agence Française de Développement (AFD) и Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), ЕИБ осъществи през 2014 г. шест допълнителни операции, което я превръща в най-голямата финансираща институция в NIF, като е участвала или като водеща финансираща институция, или като съфинансираща институция в 66 % от проектите, одобрени от Съвета на NIF след въвеждането на механизма. В рамките на регионалните инструменти на ЕС за смесено финансиране одобрените заеми за 2014 г. включват 132,7 млн. EUR от средствата от

бюджета на ЕС, допълващи заемите от ЕИБ в НИФ, 10,18 млн. EUR в Механизма за инвестиции в Западните Балкани и 5 млн. EUR в Механизма за инвестиции в Азия.